

Posudek vedoucí práce na bakalářskou práci pí Lenky Čeňkové Součkové *Subjektivní pohled českých žen žijících v pražské čtvrti X na počátku nového tisíciletí na mateřství. Hodnota, společenská nutnost nebo zátěž?* Praha: Univerzita Karlova, Fakulta humanitních studií, 2019, 59 s. a přílohy (přepisy rozhovorů).

Bakalářská práce pí Lenky Čeňkové Součkové v sobě propojila dvě aktuální témata: téma hodnot a téma mateřství v postmoderní české společnosti. Její jádro postavila kolegyně na pečlivě vedených rozhovorech s deseti pražskými matkami, třicátnicemi z okrajové části Prahy 13 – Stodůlky (jen na okraj podotýkám, že na čtenáře může působit rušivě, pokud název práce lokalitu výzkumu zakóduje a v samotném textu se pak objevuje její označení, a to dokonce opakovaně). Pí Součková Čeňková si položila zajímavou ústřední otázku subjektivního prožitku mateřství, přičemž se chtěla dobrat ve své analýze pochopení toho, zda jí oslovené ženy chápou mateřství pozitivně (jak práce předjímá už svým mottem), nebo jsou do něho „tlačeny“ ostatní společností, svou rodinou, případně svým partnerem, a zda si spojují s mateřstvím i s omezeními, které zákonitě tento stav přináší.

Svou práci, dobře ukotvenou vybranými metodami (vedle rozhovorů, kde lze kolegyni vytknout pouze nepropracované vysvětlení baterie otázek, šlo pozorování, jehož výsledky mohly být lépe využity v následující analýze, a komparativní metodu /ve vysvětlení její aplikace však mohla být pí Čeňková Součková štedřejší/) a zdařilými profily informátorek („trvalou“ připomínku mám pouze v nepropojení jejich charakteristik v úvodním souhrnném medailonku), uvodila kolegyně správně charakteristikou prostředí výzkumu (Praha 13, Stodůlky) především z hlediska prostředí pro rodinu a matky s malými dětmi a problémem mateřství, jak ho odráží statistika po roce 1989 (z mého pohledu by stačilo zmapovat období posledních let, naopak za funkční pokládám soustředění se k Praze 13). Přepsané výpovědi mladých matek mohou být přitom velmi cenným pramenem i pro další zpracování. V úvodní části také kolegyně velmi správně čtenáře seznámila se současnou legislativou vztahující se k mateřství, především pak s podporami od státu.

Ve vyhodnocení vlastní výzkumné části rozpracovala pí Čeňková Součková subjektivní pohled třicátnic na výchovu ve své výchozí rodině (vzhledem k výzkumnému problému tu měla ale větší pozornost soustředit k otázce přípravy na mateřství během výchovy), přičemž dospěla k zajímavé tezi, že ani velmi striktní výchova neodradila ženy od mateřství. Poté zaměřila pozornost na „plánování a realizaci mateřství“ a doložila, že mateřství bylo u všech

žen plánováno jako jeden z pozitivních významů života ženy. Na této skutečnosti nic nezměnily ani problémy v souvislosti s těhotenstvím, partnerova či tchýnina nevstřícná reakce na těhotenství, případně komplikovaný porod apod. To platí i v případě dalších zkoumaných problémů: změny prožívání všedního i svátečního dne a konečně i obtížného shánění zaměstnání po mateřské a vyhlídka sladování zaměstnaneckých a mateřských povinností. Posledními navozenými otázkami bylo hodnocení významu vlastní rodiny, komunální a státní politiky pro mladou rodinu a mateřství, přičemž zde pokládám za zajímavé, že ženy se zahraniční zkušeností hodnotí rodinnou politiku státu vstřícněji než ostatní. V závěrečných podkapitolkách a kapitole Závěr pak kolegyně své výsledky shrnula a skutečně potvrdila, že mateřství je pro „její“ třicátnice vysoce pozitivní hodnotou (je škoda, že pojem hodnota objasnila až v závěru) a převyšuje všechny objevené problémy či nedostatky ze strany státu, obce apod. Přesto, že kolegyně zadání práce tedy splnila, mohla být ještě „štědřejší“ a snad i přemýšlivější při vyhodnocování jednotlivých aspektů spojených se subjektivním zážitkem mateřství. Na čtenáře pak mohou působit rušivě i občasné stylistické nedostatky a gramatické chyby. I přes všechny výtky však předkládanou práci doporučuji k obhajobě a navrhuji ji hodnotit jako **velmi dobrou**.

V Praze 7. února 2019

doc. PhDr. Blanka Soukupová, CSc.